

Senterpartiets Studieforbund
Pb 1191 Sentrum
0107 Oslo
E-post: sps@senterpartiet.no

Oslo, 14. januar 2008

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
N-0032 Oslo

Høringssvar NOU 2007:11

Vedlagt er høringssvar fra Senterpartiets Studieforbund (SpS) til Tron-utvalgets NOU 2007:11, "Studieforbund - læring for livet". Svaret ble behandlet og vedtatt i SpS styre 12. januar d.å.

Erlend Fuglum
generalsekretær, SpS

SpS høringssvar til NOU 2007:11

Innledning, generelle kommentarer

Senterpartiets Studieforbund (SpS) mener det er positivt at studieforbundene er viet oppmerksomhet gjennom en egen NOU. Vi håper og tror at den videre prosessen vil styrke forbundenes rolle som opplæringsarena for store deler av frivillig sektor.

Slik SpS oppfatter det har utredningen i alt for stor grad et instrumentelt syn på studieforbundenes rolle. Det skrives gjentatte ganger om bedre statlig styring av sektoren. Dette gjelder både i drøfting av måloppnåelse, ressursbruk og strukturering av sektoren.

Vi er selvfølgelig enige med utvalget i at studieforbundene og deres virksomhet har en betydelig nytteeffekt for samfunnet. Vi mener også at studieforbund kan være et godt verktøy for å nå en rekke offentlige målsettinger. Men vi vil understreke at staten på ingen måte eier dette verktøyet, og at det offentliges potensielle bruk av studieforbundene på ingen måte forsvarer en sterkere statlig styring av forbundene.

Studieforbundenes egenart har vokst ut fra forankringen i frivillig sektor. Vi vil si det så sterkt som at denne forankringen er selve eksistensberettigelsen til forbundene. Den må således ligge til grunn også i framtiden.

Om utvalgets forslag til overordnede mål (7.6.1)

Utvalget sier blant annet følgende:

«Utvalget mener at studieforbundene og medlemsorganisasjonenes lokale lag og foreninger fortsatt må kunne iverksette tilbud ut fra egne visjoner og mål, på egne definerte områder ut fra sine egne og læringssøkendes behov, og med betydelig fleksibilitet i hvordan opplæringen organiseres.» (s.96)

SpS vil i forbindelse med måldiskusjonen understreke viktigheten av poengene som kommer fram i ovenforstående avsnitt.

Utvalget foreslår seks overordnede mål for studieforbundene:

1. *Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere.*
2. *Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon.*
3. *Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering*
4. *Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring*
5. *Å styrke kulturelt mangfold og øke deltagelse i kulturlivet*
6. *Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne*

SpS støtter utvalgets ønske om å gå fra regelstyring til målstyring. Vi mener de seks konkrete overordnede målene som er formulert er greie. Vi savner imidlertid at målene speiler koblingen til frivillig sektor og den nytten forbundene har for organisasjonslivet.

Om finansiering og tilskudd (7.6.6)

SpS stiller seg helhjertet bak utvalgets konstatering når de skriver at

«Finansiering av studieforbund må støtte opp under deres frie virksomhet.» (s.97)

Vi mener forslaget om den tredelte «tilskuddsordning 1» er et godt forslag. Vi forutsetter da at et grunntilskudd som foreslått vil bety en forenkling i forhold til i dag. I så fall vil dette gjøre det lettere for forbundene å drive internt utviklingsarbeid, noe vi ser svært positivt på.

SpS synes forslaget om en ny «tilskuddsordning 3»/kulturpott er spennende, men understreker utvalgets forutsetning om at denne først er aktuell i tilknytning til en tilsvarende økning av tilskuddsrammen.

Utvalget kommer ikke inn på detaljene i dagens tilskuddsordning. SpS mener det er svært viktig at en ny tilskuddsordning ivaretar følgende behov som ikke dekkes tilfredsstillende med dagens system:

- Større fleksibilitet i hvilke typer kurs som kan støttes - flere ulike metoder og møteplasser
- Det må i større grad kunne gis støtte til kortere kurs, typisk helgeseminarer og korte dagskurs
- Det må kunne gis støtte til varianter av nettbaserte kurs

Dette er aktiviteter som vil komme i tillegg til de støtteberettigede aktivitetene som drives allerede i dag, og medfører således at den totale tilskuddsrammen må økes.

Om forbundsstruktur

SpS ser med bekymring at utvalget ser ut til å ha arbeidet ut fra en dårlig grunnlagt premiss om at det er behov for å redusere antallet studieforbund. Dette går inn i det instrumentelle bildet som utvalget i alt for stor grad ser ut til å ha lagt til grunn (jf våre generelle kommentarer).

SpS minner om at studieforbundene er en del av frivillig sektor, og mener det er et svært viktig prinsipp at frivillig sektor organiserer seg selv slik som sektoren selv mener det er best. At offentlige myndigheter skulle legge føringer for dette er enda et eksempel på den uheldige «styrings-tenkingen» som vi mener gjennomstyrer store deler av NOUen.

Vår primære holdning er at det ikke må gjøres endringer i godkjenningskriterier (eller andre endringer) som framtvinger sammenslåing av studieforbund.

Skulle dette likevel bli gjort, vil vi på det aller sterkeste henstille om at det også med nytt regelverk lages egne ordninger for de politiske studieforbundene slik at de kan bestå som egne forbund til tross for liten aktivitet sammenlignet med de store forbundene. De små politiske studieforbundene er milevidt unna å nå *dagens* minstekrav til aktivitet for å godkjennes som egne forbund. En enkel løsning på dette ville være at regelverket gjorde det klart at studieforbund med parti(er) som medlem skal kunne bestå uavhengig av timetall.

Det er flere grunner til at vi mener dette er viktig. Vi vil spesielt peke på følgende.

De politiske partiene er en pilar i det norske demokratiske systemet. Demokratiopplæring og skolering i partiene er en forutsetning for at det norske demokratiet skal fungere. Økt skolering i partiene er nødvendig for å demme opp for den såkalte «politikerforakten», og for å sikre rekruttering til folkevalgte posisjoner. Samtidig er partienes studievirksomhet i flere tilfeller tett integrert i partiets arbeid, til en slik grad at det vil være svært vanskelig å slå sammen politiske studieforbund. Vi mener en slik sammenslåing vil være ødeleggende for rekruttering og skolering i en svært viktig del av folkestyret vårt.